

دان که، لبه دان ملياً . اکن تناوی تبدله دغون کران
کمپر آ انو فتناً بعبلوہ با کی ۋولتن ابى منداشتکن
درجه انو ۋەشكە كىلېن دان كەنۋەكىن داتتارا سكلىن
اورۇغ يېلې دان نەشكى (مليا) . مك كەندقۇن يەسبىزرايە
اياله اي سوک دان ايقىن هندق منداشە اکن علو
كفوانت دان ۋەركىقۇن سكىل بىندا Mechanics : دان
دغۇن کران ۋارا سەھائىش دانس علموا يت ، جادىلە
اي سئورۇغ درف دەجىنير آ يېلې دان مليا ، مشهور
دان گە .

دانلارنىڭ ادالە بېراف باپق رېڭىدەن بېتىرىكلىوار
درف دەتقۇن تله بىلا كودىرىمىنچىق اي تله دودق دېنوا
اپروفه ابىت ، تناوی دىسین تىادالە كېت مەچىارا اکن
سکىل ۋەركارا يېتلە درېشكە اوھەن درف دەتقۇن ابىت
سموا سكالىي ، ملينكىن كېت مەچىارا اکن ۋەرجانىش يېغ
برىكىنان دغۇن ۋالىزىان با کىي كىتل آ دغۇن واف جوا ،
دان ۋەرجانىش يەترىسيوە ابىت تله مەجادىكىن نماش
تروشەور بىنر . ادۇنون ۋاراھو آ اتو كىتل آ بېتىرىجالىن دغۇن
واف ابىت تله دېرىبوات نزىلە دەھولو درف دەتقۇن
تله مەچىوب دان مەغاچو هندق مەبوا ئاکن ۋەركجان
ابىت لا کىي ، تناوی سموا اورۇغ آ يېتلە مەبوا ئايت تىاد
منداشە كەجاپان دان كەجاچوان يەسبىز . مك دىالە اورۇغ
يېتلە مەچىوب دان مەبوا ئاکن ۋەركجان ابىت دغۇن
منداشت كەجاچوان دان كەجاپان يەسبىز دان ۋەرد مولاً
سكالىي .

شەدان دىمال ناهن 1803 اي تله منورنىڭ
سپواه كىتل كېپل دىمال سوئىي سىين Seine ، يائىت سواه
سوئىي بىلەندرى فرنسيس ، كران هندق مەجالانكىدى
ۋە سوئىي ابىت ، دان دغۇن سكرا كىتل كېپل ابىت
نىڭلەم . مك سپواه كىتل كېپل بىلەپلىن ۋول ! كىتل
كېپل يېشكىدوا) تله دچۈپ منور دان مەجالانكىدى
سمولا ، دان ۋەرد ماس اين داۋتىلە كەنۋاش بىكمان كەندقۇن ،
تناوی كىتل ابىت تىاد بىرجالىن دغۇن دراسىش ملينكىن

ملاپەكىن دېرىش ، سەنگ منداشە اي اکن كەنۋەكىن
دانس ۋەركجان يەترىسيوە ابىت . مك ۋەقتۇ ابىن ،
بىڭىش تله منغىلەن دنبا ، دان دغۇن حال يەدمىكىن
ايت جادىلە املىق ايدى سئورۇغ يېبۈچۈ دان مەسىكىن
سەرە ترەقسا مەچىاري اکن كەيدەۋەن سندىرىي : دان
اولە سبب املىق بىر كەندق اکندىي (روبت) سقاىي
منولوغ اکندىي (املىق) ۋە تىنچ مەچىاري نەقەه انو
كەيدەۋەن فەركىلە اي كېندار فيلادېلېشا Philadelphia
ۋەكتىلەك ابىت بىر عمر توجە بىلس تاھن .

ۋە وقتۇ ابى دودق دىمال بىندار يەترىسيوە ايدى ،
اي نله براولە بېراف باپق واغۇڭكارن اي نله ملوكىس
دان مەچىشكەن بىر جىپس آكىمپر دان بىرماچ آ فتا با کىي
سکىل نەقە يېشىن بىندر ابىت ، دان دغۇن حال يەدمىكىن
ايت ، داۋتىلە اي ، ۋەكتىلەك ابى بىر عمر دوا ۋولە
سانو تاھن ، مەبلىي اکن سكەقىغۇ تانە لادغ دان مەبىرى
كىند املىق . مك دىسېنيلە املىق دودق بېراف تاھن
دغۇن سىخ دان سكەقىن ، يائىت مەجاڭ اکن تانە
لادغ ابىت دان مېۋكاكىن دېرىش دانس ۋەركارا يېغ
منداشەكەن كامانن دان جوا فەركارا يېتلە دىسېكىن
اولە جاس انتقىن . دان سکىل كمپر آ دان فتا آ يېغ
تله دلوكىس دان دېچىكەن اولە ۋولتن كران هندق
مەاختىيار دان منداشت اکن سكەقىغۇ تانە لادغ كىند
املىق ابىت اد لا کىي دىسەن دان دناروە ھەنگ ۋە
ماس سكەقىغۇ ابىن .

كەمدىن درف دەپلى اکن سكەقىغۇ تانە لادغ كىند
املىق ابىت ، فەلتەن تله بىر تۈق درف دەتقۇ ئىت دان
فرىكى كەنۋەن ۋەكتىلەن ئىت 1786 : دان اي تله بلاجر
بېراف ناهن ملاش اکن سکىل رەسىبا دان قىتوا يېغ
برىكىنان دغۇن ملوكىس ، منولېس دان مەچىست اکن
كمپر آ دان فتا آ ئىت دېندر لەندا ئىت كىند سېخامىن
وېس ة Benjamin West ، يائىت سئورۇغ توڭۇڭ كەپرەن توڭۇڭ
فلوكىس كمپر Painter يېغ قەندىي دان بېجىق ، مشهور